

Kedves Olvasóink!

A 2013-as év is gyorsan elrepült, de milyen jó, hogy tele kosárral búcsúztattuk! Én többféle receptet is kipróbáltam az ünnepek alatt, ügyelve a *hagyomány és újítás* helyes arányainak betartására.

Hálából azoknak, akik novemberben megtöltötték a Csemegekosarat (és természetesen minden olvasónak, kezdőknek és haladóknak), álljon itt egy hihetetlenül egyszerű konyhai trükk:

http://www.nlcafe.hu/eletmod/20140123/tojas-szetvalasztas-vizespalack/?utm_source=facebook&utm_medium=social&utm_content=nlcafe

A következő OT-n már *palackozott* tojásokkal készült finomságok kerülhetnek a Terüj asztalkámra!)

De addig van még munka bőven, és szerencsére segítség is hozzá. Úgy adódott, hogy ez a szám minden korosztály számára tartogat ötleteket. Elsőként **Jantnerné Oláh Ilona** írását olvashatjátok, pontos név és elérhetőség a cikk végén.

Ili bevezetőjének második sorát ajánlom figyelmetekbe: *Bárki bátran fogjon bele!*

A Paksi Benedek Elek Óvoda HÉTSZÍNVIIRÁG Tagóvodájának környezeti nevelési tanösvényét mutatom be, azzal a céllal, hogy bárki bátran fogjon bele és alakítsa, formálja ilyen módon is az óvodai környezetet a fenntarthatóságra nevelés jegyében. Induljunk az épületből!

“TERMÉSZETBÚVÁR SZOBA”

Ezt a szobát a Természettudományi Múzeumban lévő foglalkoztató helyiség mindtájára készítettük.

(A Természettudományi Múzeumba a Hétszínvirág Óvodából minden gyermek eljut óvodás éve alatt egyszer.)

Nálunk itt a csoportszobai elmélyült kutakodásra van lehetőség. Könyvekkel, filmekkel, tablókkal és poszterekkel. Lepke és bogár memoryval, homokgyűjteménnyel, tojásgyűjteménnyel, tollakkal, kavicsokkal, kagylókkal, termésekkel, az óriás puzzle-val

- ami a mező élővilágát mutatja be; az erdő- és patakzsák a víz és a talaj vizsgálódásához nyújt módszertani segítséget a terepi megfigyelésekhez. Itt zajlanak a „madarász ovi” foglalkozások, amikor diavetítés van.

Termés-, kavics-, homok- és tojásgyűjtemény

Lepke memory

Erdő-, mező- és patakzsák a vizsgálódásokhoz élővilága

Óriás puzzle: a mező

Környezeti nevelési tanösvény az óvoda udvarán

„ZÖLD DIÓ tanösvény”

A névválasztás onnan ered, hogy óvodánk udvarán 8 diófa található. Nincs olyan udvarrész, ahol ne lenne egy-egy diófa.

A „**tanösvény**”, ami változatos módon tevékenykedett, szemléltet, bemutat, fókuszálja a figyelmet, szemléletet formál, attitűdöket alakít – személyiséget fejleszt a környezeti, környezetvédelmi nevelés és immár az erdőpedagógia módszereivel is. Az udvar különböző szegleteit alakítottuk ki egy-egy állomásnak, ahol tematikus módon hívjuk fel a gyermekek figyelmét a természet egy-egy részletére.

Különböző elemei vannak. Ilyenek, ami a hulladékszelektálással foglalkozik, vagy a madarakkal, lepkékkel, gyógynövényekkel, komposztálással. Erre itt bemutatok néhány példát:

“ÉSZPÖRGETŐ”

Forgatható oszlopok, melyeken madarak láthatók. Látható a madár képe, a fészke, élőhelye, mivel táplálkozik, és a kicsinyei. A képen látható, hogy a háttérben is vannak képek. Azok a Natura 2000-es, védett, Ürge mező állatait, növényeit ábrázolják.

- A forgatható oszlopoknál megbeszéljük, milyen állatokat ismerünk fel rajtuk.
- Hol élnek ezek az állatok? Mivel táplálkoznak?
- Hogyan állíthatnánk sorba a képeket? Milyen szempontok szerint?
- Megbeszélhetjük, melyik állatról mit tudunk?
- Milyen mesék jutnak róluk eszünkbe?
- Milyen dalok jutnak róluk eszünkbe?

“MADÁRKERT” – “MADÁRHÁZ”

A “madárházban” gyermek magasságban azon madarak képeit helyeztük el, amelyekkel egész év során találkozhatnak a gyermekek. Felnőtt magasságban több, más madár képét.

2010-től Környezeti nevelési oktatóközpont vagyunk, így a felnőtt érdeklődőkre és tanulni vágyókra is gondoltunk a kialakításnál. Itt a madárházban a madarász ovi foglalkozásokkal kapcsolatos élményeket idézzük fel újra. A Madárkertbe olyan növényeket telepítettünk, melyek egész évben táplálékul szolgálhatnak madarainknak. Így ezzel is ismerkedhetnek az óvodásaink.

“LEPKEKERT”

A “Lepkekertben” olyan növényeket telepítettünk, amelyeknek nektárját szívesen fogyasztják a lepkék. Nyáron szívesen isznak a lepkeitatóból. De azt is észrevettük, hogy más élőlények is szívesen megbújnak a dús növények között. Ez megfigyelésre invitálja az óvodásokat.

“FÁK HÁZA”

Ebben a házikóban fák képei láthatók. Leírásokkal, kéregmintával, levéllel, terméssel és a fa metszetével, valamint az, hogy mit készítenek belőle

Itt a gyerekek ily módon ismerkedhetnek a fákkal. Összehasonlíthatják őket, különbségeket is találhatnak.

Ezt szeretnénk továbbfejleszteni oly módon, hogy az ülőkék egy-egy itt látható fafajtából készülnek majd, és a termésük valóságban is ott lesz, megtapintható módon.

Megkereshetjük az udvarunkon fellelhető fajokat, és a kiránduláson látottakat is felidézhetjük a fák háza segítségével.

Udvarunkon található fafajok: gesztenye, platán, akác, hárs, dió, korai juhar, vörös juhar, tölgy, fenyő, cseresznye

“MADÁRODÚ BEMUTATÓ”

Ennél az állomásnál a madárodúkkal lehet megismerkedni. Többféle típusú odú létezik. Van benne egy “kakukktojás” is. Mégpedig egy etető. Így szemléltetjük, mi a különbség az odú és az etető között.

Az udvar több pontján van nagy méretű madáretető is, ami segít a téli madáretetésben is.

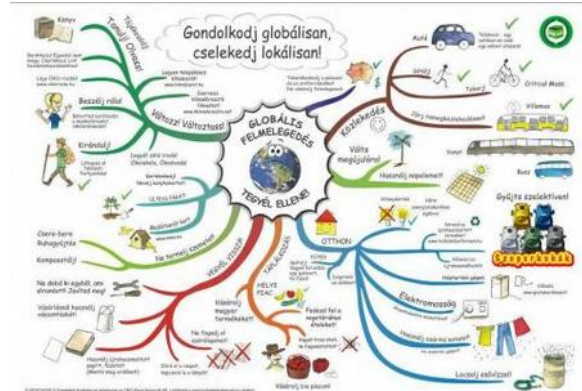
“MILYEN MADARAT LÁTTAM?”

Ennél az állomásnál keresgélhetnek, összehasonlíthatnak, felidéznek a gyermekek, milyen madarat láttak az utcán, udvarban, parkban, sétán, kiránduláson. Élménybeszámoló helyszíne is ez az állomás. Rögzülhet, melyik madár él a talajszinten, melyik kedveli a bokrokat, és melyik kedveli a fák sűrű lombját.

Hulladékszelektálás

“NEM MINDEN HULLADÉK SZEMÉT”

Ezen a helyen megnézzük, megbeszéljük a hulladékszelektálás lehetőségét, jelentőségét, célját, és az ezzel kapcsolatos feladatainkat. A témát játékos módon dolgozzuk fel. Így az ismeretek is jobban rögzülnek.

A kapubejáró alatt el is játszhatjuk a saját fejlesztésű társasjátékot, melyet nagycsoportos óvodásokkal találtunk ki, dolgoztuk ki. Neve: “Nem minden hulladék szemét”

Ez a játék megjelent a KvVM kiadásában, a Magyar Pedagógiai Társaság szerkesztésében, a Környezeti nevelés Közügy című kiadványban.

Az előbbieken szemléltettem néhány dologgal, hogy a Hétszínvirág Óvoda helyiségeiben és az udvarán mi minden feltétel adott arra, hogy a környezeti nevelést a természetpedagógia és az erdőpedagógia módszereivel folytassuk.

Másik nagy terület, ahol az erdőpedagógia módszerei érvényesülhetnek, az erdei óvoda- zöldszíves tábor.

Ezt azoknak a gyerekeknek szervezzük, kínáljuk fel, akik már ősszel iskolába mennek.

Így és ezzel teljesedik ki az óvodás, zöld szíves életük. De erről legközelebb.

Jantnerné Oláh Ilona
tagóvoda vezető
környezeti nevelési szaktanácsadó
erdőpedagógiai szakvezető
Paks Hétszínvirág Óvoda
jantnerneoli@gmail.com

*Ahogy a bevezetőben írtam, a nagyobbak számára is érkeztek foglalkozástervek, mindkettő az IKEA&MKNE Otthon az erdőben projekt keretében készült.
Korom Ilona és Lernerné Dobosi Erzsébet anyagát Saly Erika továbbította a Kosár számára.*

Foglalkozásterv: Virágos városért

„Oh tárd ki végtelen nagy ég
rejtélyes és szent könyved előttem!”
(Madách)

1. munkacsoportok megalakítása
2. terület felosztása
3. feladatok megbeszélése (választás önkéntes alapon), lakóhelyünk ökológiájának megismerése
4. időkeret meghatározása
5. feladat elvégzése, értékelése, jutalmazása

Feladat leírása:

- a kijelölt területen fellelhető virágos ill. szeméttel „fertőzött” részek felderítése, térképen való jelölése, fényképpel – rajzzal illusztrálva.
- Csoportok munkájának összevetése
- Tervkészítés: hogyan változtatna a városrész ezen arculatán?
- A fertőzött területeken a hulladék helyére virágot ültetünk.
Cél: virágos környezet kialakítása.

„Nézem ezt a szép világot.
Mennyi bűbáj, mily talányok!
Mind, amit körültem látok.”
(Vajda János)

Készítette: Korom Ilona és Lernerné Dobosi Erzsébet

Az itt következő feladatlírást is Erika küldte az alábbi szavakkal:

„Az Otthon az erdőben projektünk haladó képzésén feladat volt, hogy alkalmazzák feladatok tervezésekor a pedagógusok a tablet-et. A modern technika hogyan segíthet a természet megismerésében? A Z-generáció erős kompetenciáit figyelembe véve...”

Kocsi Attila: Keresd a fát!

A feladat helyszínéül bármely természetes vagy mesterséges környezet kijelölhető, amelyben több fa is található, illetve amely utakban, ösvényekben viszonylag gazdag.

Eszközök: táblagép (csoportonként), papír, írószer

A feladatot két vagy több csoportban oldhatják meg a diákok. A csoportok párosával végzik a munkát.

A csoportok bejárják a kijelölt területet, majd kiszemelnek egy-egy fát, amelynek koordinátáit rögzítik a táblagépükön. Az óra jellegétől, a diákok létszámától, életkorától illetve a rendelkezésre álló időtől függően határozhatjuk meg a kijelölendő pontok és meghatározandó fajok számát. Nehezíthetjük a feladatot azzal, hogy csak bizonyos fajok közül válogathatnak vagy úgy, hogy minden fa különböző nemzetségekből, családokból stb. kerüljenek ki. Az adott fa fajának meghatározásához a táblagépre előzőleg letöltött növényhatározó alkalmazások egyikét használhatják.

Miután a feladatban meghatározott számú fák koordinátáit rögzítették, visszatérnek a találkozási pontra, ahol a velük párban lévő csoporttal közlik a kijelölt pontok koordinátáit. Ezeket a pontokat kell megkeresniük a táblagép térkép alkalmazásának használatával. Miután megtalálták a megadott pontokat, meg kell határozniuk az ott látható fajt.

A feladat teljesítését a táblagépen lévő GPS követésére szolgáló alkalmazás segítségével ellenőrizhetjük, illetve láthatjuk, mekkora utat jártak be a csoportok a pontok megtalálásához.

A feladat végén a különböző csoportok beszámolnának egymásnak a feladat teljesítésének körülményeiről, érzéseikről, a csoporttagok munkájáról, valamint kiemelhetik a legjobb történetet.

Kocsi Attila biológia-földrajz tanár

Neumann János Számítástechnikai Szakközépiskola

A februári Módszerkosár első változatát itt zártam le, mert olyan szép íve lett!

De estefelé végre szállingózni kezdett a hó (január 25-én írom ezt), így nem tudom nem beletenni Varró Dániel szonettjét, ill. annak „módszeres” változatát. Ahogy a címe is mutatja: téli vers, és olyan sokára lesz még jövő február!!! (Aztán egy év múlva megint azzal kezdem, hogy milyen gyorsan elrepült ez az év is...) Szóval meggyőztem magam, hogy itt is jó lesz zárásnak egy kis Versek – szépségek.

Varró Dániel: Téli szonett

Hát, mondja, kedves, mért olyan fehér?

Kövér szeplőit hol hullatta el?

Hisz prüszköl is! Ez, kérem, csúnya jel.

Magácskának megárthatott a tél.

A dér bár összecsípte orrhegyét

(hófödte csúcsot így az alkonyat),

jót tenne most egy kis pohár konyak,

pótolni bent piros nyarak hevét.

Mert látja, kedves, hogyha jó a fagy,

az ember elfehérül, színehagy,

belakja bensejét a morc hideg.

E kókadás de oktalan! De gyors!

Mennyivel szebb a lomha medvesors!

A málnát szundikálva várni meg.

A verset az iskolai könyvtár melletti faliújságra tettem ki az alábbi kérdéssorral együtt:

Költészet és játék

Felelj számokkal!

A) Hány soros ez a szonett?	12, 13, 14
B) Hány hosszú szótag van az első sorában?
(Az időmértékes verselés szabályai szerint!)	7, 8, 9
C) Melyik sorral rímel a 3. sor?	1., 2., 4.
D) Melyik sorban fordul elő másodszer a ' kedves ' szó?	8., 9., 10.
E) Melyik sorban jelenik meg a ' tél ' ellentéte?	8., 9., 10.
F) Hány alliteráló (azonos mássalhangzóval kezdődő) szókapcsolat van a versben?	2, 3, 4
G) Hány ' m ' betű szerepel az utolsó két sorban?	5, 6, 7
H) Hány felkiáltó mondatot találsz a versben?	3, 4, 5

A könyvtárban elkérheted a vers egy példányát, ezt a kérdéssort, és egy kódlapot, amin leadhatod a megoldást. Aki mind a nyolc kérdésre jól válaszol, kap egy irodalom ötösre beváltható zsetont!!!

A játék február 14-ig tart!

Jó tanulást – jó szórakozást!
Éva néni

Köszönöm minden szerzőnek az értékes anyagot, az olvasóknak a figyelmet! Bízom benne, hogy többen is kedvet kaptatok az íráshoz! Ha igen, örömmel várom a gyalog.eva@gmail.com címre április 25-ig!

Gyalog Éva, Bag